

Posudek oponenta rigorózní práce:
Mgr. Michaela Drábková: „Vznik a zánik vlastnického práva
k pozemkům ve světle nového občanského zákoníku“

Posuzovaná rigorózní práce má celkem 154 stran, z toho 137 stran vlastního textu a skládá se z šesti kapitol včetně číslovaného úvodu a závěru, seznamu použitých pramenů, anglicky psaného resumé, česky a anglicky psaného abstraktu a seznamu klíčových slov. Byla odevzdána v červnu 2014.

Aktuálnost tématu práce. Zvolené téma práce je bezesporu vysoce aktuální, neboť reflektuje novou právní úpravu vzniku a zániku vlastnického práva k pozemkům upravenou v novém kodexu občanského práva a v novém katastrálním zákoně. Aktuální a velmi vhodný je též způsob zpracování tématu, kdy autorka komparuje dosavadní právní úpravu s novou právní úpravou.

Náročnost tématu práce. Materii, kterou práce zpracovává, považují za dosti náročnou. Jedná se o poměrně rozsáhlou materii, přičemž v případě nové právní úpravy, která je těžištěm práce mohla autorka využít odbornou literaturu a dosavadní judikaturu jen v omezeném rozsahu, s ohledem na novost právní úpravy a velmi krátkou dobu její účinnosti.

Hodnocení práce. Rigorózní práce je členěna do 6 kapitol včetně úvodu a závěru, které na sebe dosti logicky navazují. Autorka se nejprve věnuje vymezení základních pojmů (půda, pozemek, parcela, vlastnické právo). V zásadě se jedná o velmi kvalifikovaný rozbor, pouze v části vymezující vlastnické právo mohla být větší pozornost věnována jeho mezím a v části věnované obecnému vymezení způsobu vzniku vlastnického práva postrádám rozlišování mezi přechodem a převodem vlastnického práva. Další kapitola se zabývá zvláštnostmi půdy a jejich vlivu na vlastnické právo k pozemku. K této kapitole nemám připomínky, pouze mohlo být více pozornosti věnováno subjektům vlastnického práva. Čtvrtá nejrozsáhlejší a stěžejní kapitola se věnuje jednotlivým způsobům vzniku a zániku vlastnického práva následována velmi stručnou kapitolou týkající se významu katastru nemovitostí pro vznik a zánik vlastnického práva.

Obecně lze ocenit autorčin pečlivý přístup ke zpracování tématu a zvolenou metodu práce, kdy je v textu průběžně komparována dosavadní právní úprava s novou právní úpravou a taktéž reflektována stávající soudní judikatura obvykle s autorčím komentářem ohledně její použitelnosti pro novou právní úpravu. Odpovídající je vedle práce se soudní judikaturou též práce s odbornou literaturou.

Přes tento velmi pečlivý přístup, vhodnou metodu práce a dostatek vlastních autorčích stanovisek není práce prosta některých chyb a nepřesností. Z hlediska vyváženosti a komplexnosti je v práci věnován poměrně malý až nedostatečný prostor zápisu vlastnického práva k pozemkům do katastru nemovitostí. Tato nevyváženost je patrna zejména v případě smluvního převodu vlastnického práva k pozemku, neboť titulu je věnován značný prostor (téměř 30 stran), modu pak necelé 2 strany. S ohledem na značnou pozornost věnovanou smluvnímu převodu vlastnického práva k pozemkům postrádám alespoň o zmínku o odchylkách převodu pozemků ve vlastnictví státu, obcí a krajů. Z hlediska uspořádání práce působí nelogicky zařazení vzniku vlastnického práva exekucí prodejem nemovitosti do dvou kapitol. Nejprve autorka řadí tento způsob vzniku vlastnického práva mezi vznik rozhodnutím soudu, podruhé pak mezi vznik (resp. zánik) vlastnického práva k pozemku na základě jiné skutečnosti (dražby). Osobně nesouhlasím s

charakterizováním vzniku vlastnického práva k pozemku přestavkem jakožto vzniku ex lege, ostatně tomu neodpovídá ani systematika nového občanského zákoníku. Neztotožňuji se též se závěry autorky ohledně neplatnosti právního jednání resp. smlouvy na str. 40 – 41. a dále s názorem a argumenty autorky ohledně nemožnosti aktivního opuštění nemovitostí podle nového občanského zákoníku.

Přes výše uvedené výhrady lze celkově práci hodnotit jako poměrně zdařilý rozbor právní úpravy vzniku a zániku vlastnického práva k pozemku, byť ne zcela ucelený zejména s ohledem na malou pozornost věnovanou modu vzniku vlastnického práva k pozemku v případě převodu vlastnického práva k pozemku a nezohlednění specifik vzniku a zániku vlastnického práva k pozemkům u některých subjektů. Na druhou stranu oceňuji komparativní a tvůrčí přístup k zpracování tématu, práci s literaturou a četnost autorčiných vlastních názorů, byť se s některými z nich, jak bylo uvedeno výše, neztotožňuji. K jazykové, stylistické a grafické stránce posuzované rigorózní práce nemám připomínky.

Rigorózní práci Mgr. Michely Drápkové tak i přes výše uvedené nedostatky **doporučuji** k obhajobě.

V rámci ústní obhajoby doporučuji, aby Mgr. Michela Drápková odpověděla na následující otázky:

1. Vysvětlíte proč se podle vašeho názoru v případě přestavku jedná o vznik vlastnického práva ze zákona.
2. Věnujete se blíže vzniku a zániku vlastnického práva k pozemkům spojenými s vodami v případě změn koryta vodního toku, zohledněte nejen ustanovení nového občanského zákoníku (§ 1068 - §1071), ale též veřejnoprávní aspekty právní úpravy.
3. Jaké podmínky musí být splněny v případě převodu pozemku ve vlastnictví obce?

V Praze dne 6. srpna 2014

JUDr. Martina Franková, Ph.D.